

Israel som skuffelse og sorg

Israelske soldater på patrulje på Vestbredden. Foto: Wikimedia Commons

Egon Clausen

01.06.2023

NY BOG // ANMELDELSE – Historikeren Morten Thing har gennem årene beskæftiget sig indgående med Israel. Han har nu skrevet en bog om landet, som han beskriver som et mislykket samfund og en mislykket stat.

Israel, et mislykket samfund, en mislykket stat

Af Morten Thing

Forlaget Solidaritet. 224 sider

Bogen er udkommet

Staten Israel blev oprettet for 75 år siden, og dens oprettelse blev hilst med glæde i Europa og USA. Mange så det som en kærlighedshandling over for jøderne, der havde lidt under forfølgelse og hjemløshed i tusinder af år, kulminerende i Auschwitz. Kristne menigheder så oprettelsen af Israel som en opfyldelse af profetierne i Det gamle Testamente, hvor Esajas skriver, at engang skal Israels sønner vende hjem som duer, der flyver til dueslaget.

Ingen lod sig anfægte af, at der faktisk boede nogle mennesker i det landområde, der blev til Israel. Om disse mennesker blev det fortalt, at de var arabere, der af deres

arabiske venner i nabostaterne blev opfordret til at flygte, så de har selv været skyld i deres triste skæbne.

“Da det gik op for mig, at der fandtes en jødisk fascisme, der havde været helt afgørende for fordrivelsen, var det endnu hårdere

Morten Thing

Den fortælling trives endnu. I **Kristeligt Dagblad den 14. maj 2023** kunne man således læse en kronik af en dansk præst, der omtaler palæstinenserne som utaknemmelige arabere, der ikke kunne sige tak for alt det, de fik tilbudt i anledning af Israels oprettelse, og som siden har bekæmpet Israel med krig og terror.

Mange tror, at dette er sandheden, men det passer ikke. Det kan man blive grundigt orienteret om i Morten Things bog, der skildrer Israel som et mislykket samfund og som en mislykket stat. Jeg vil tilføje, at Israel også er en anledning til skuffelse og sorg.

En guldgrube af viden

Morten Thing ved, hvad han skriver om. Han er selv jøde. Vokset op med en jødisk mor og havde derfor i lang tid en positiv holdning til Israel. Som ung tog han på kibbutzophold, men efterhånden gik det op for ham, at Israel var blevet til ved brug af stor brutalitet mod landets oprindelige indbyggere.

Han skriver: ”At forstå det medførte en enorm skam i mit sind. Men da det gik op for mig, at der fandtes en jødisk fascisme, der havde været helt afgørende for fordrivelsen, var det endnu hårdere.”

Op mod 800.000 palæstinensere blev flygtninge i forbindelse med Israels grundlæggelse. Foto: Wikimedia Commons

Denne tunge viden har medført, at Morten Thing gennem årene har beskæftiget sig indgående med Israels historie, og den aktuelle bog er en guldgrube af viden. Her kan vi læse, at mens den vestlige verden jublede over Israels oprettelse, gik israelske soldater til angreb på værgeløse palæstinensiske landsbyer, hvor de voldtog kvinderne og skød mændene i hobetal.

Det skete i den borgerkrig, der udkæmpedes mellem væbnede jødiske militser og palæstinensisk-arabiske styrker. Kampene involverede gensidige terrorangreb, ildspåsættelser og nedskydning af civile. Frygt, direkte angreb, rygtespredning og deportation fik ca. 800.000 palæstinensere til at forlade deres hjem og søge tilflugt i Syrien, Libanon, Vestbredden i Jordan og Gaza i Egypten.

“Hvad det mislykkede samfund angår, så er Israel i dag meget langt væk fra de idealer, som blev opstillet ved dets grundlæggelse

De jødiske militser var blevet grundlagt i 1930'erne, og de fik stor indflydelse på zionismens program og politik. Zionismen er en jødisk nationalisme, der hævder, at alverdens jøder er ét folk, og at dette folk har en historisk begrundet ret til at oprette en stat i Palæstina med Jerusalem som hovedstad.

En af zionismens åndelige fædre var den russisk-fødte jøde, Vladimir Jabotinsky, der beundrede Mussolini, og som inkorporerede raceteorier i sin zionisme. Jabotinsky gjorde det klart, at ”en frivillig aftale mellem os og Palæstinas arabere er utænkelig nu og i en overskuelig fremtid”. Hvis palæstinenserne ikke frivilligt afleverede deres jord, måtte de tvinges til at gøre det. ”Vi kan ikke love nogen belønning til Palæstinas arabere eller til andre arabere.”

Disse ideer blev indlejret som en uadskillelig del af zionismen, og når israelske bosættere i dag tiltvinger sig adgang til palæstinenserne landsbyer for at terrorisere beboerne der, er det en videreførelse af en praksis, der har været i brug siden Israels oprettelse.

En sorg over tabte drømme

Morten Thing skriver, at Israel er en mislykket stat og et mislykket samfund. Hvad staten angår, så er Israel i dag et land med uklare grænser. På Vestbredden, i Golanhøjderne og i Østjerusalem bor der i hundredtusindvis af jøder, der behandles, som om de boede i Israel, hvad de ikke gør.

De kan imidlertid stemme til valg til Knesset, hvad palæstinenserne ikke kan. Israel er kort sagt ikke en stat med et klart defineret territorium, hvor alle har de samme rettigheder. Den er en organisme, hvor selv små begivenheder i nabostaterne kan opfattes som trusler mod dens eksistens.

Bogens omslag

Hvad det mislykkede samfund angår, så er Israel i dag meget langt væk fra de idealer som blev opstillet ved dets grundlæggelse. Jeg tilhører en generation, hvor vi troede på den smukke historie om, at jødernes hjemland ville blive et velfærdssamfund for

alle, uanset alder, køn, økonomi, religion og etnisk baggrund. Vi troede på løfterne om, at man ikke ville skade palæstinenserne, og vi troede på, at Israel ville blive et mellemøstligt demokrati. Intet af det er blevet til noget. På den måde er Israel ikke blot en tragedie. Det er også en skuffelse og en sorg over tabte drømme.

Bogen beskriver interne jødiske forhold, men hele forløbet omkring Israels oprettelse handler også om storpolitik. Hvor har stormagterne været? De amerikanske jøders indflydelse nævnes, men Israel støttes kritikløst af kristne fundamentalister, som der er mange af i USA. Det ville have klædt bogen, hvis de også havde været nævnt.

Bogen er skrevet i den faglitterære genre, der karakteriserer historiske afhandlinger, så der er fodnoter, parenteser, årstal, citater og kildehenvisninger, men de mange navne og begreber gør ikke tilegnelsen lettere. Bogen foreligger endvidere i et lille format, der gør, at illustrationerne og gengivelsen af landkort er alt for små og gnidrede. Selv med lup er de vanskeligt tilgængelige.

Litteraturlisten er omfattende, men det afsluttende indeks er en rodet affære, hvor flere alfabetiske systemer tilsyneladende er blandet sammen. Det ville have gjort denne væsentlige bog endnu bedre, hvis de her nævnte aspekter også havde været tilgodeset.

[Læs mere om Israel i POV her.](#)

bøger

Israel

Egon Clausen

Egon Clausen, f. 1940, forfatter, radiomand, fhv. redaktør på P1, fhv. formand for gruppen af faglitterære forfattere i Dansk Forfatterforening, medarbejder ved den2radio.dk.

Modtag POV Weekend, følg os på Facebook – eller bliv medlem!

Hold dig opdateret med ugens væsentligste analyser, anmeldelser og essays i **POV Weekend** – hver fredag morgen.

Det er gratis, og du kan tilmelde dig her →

[Ja tak, send mig POV Weekend](#)